

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Gelir Vergisi Kanunu ile Damga Vergisi Kanununda değişiklik yapılmasına dair kanun teklifimiz gerekçesiyle ekte sunulmuştur.
Gereğini saygılarımızla arz ederiz.

Engin ALTAY
İstanbul Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Özgür ÖZEL
Manisa Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

Engin ÖZKOÇ
Sakarya Milletvekili
CHP Grup Başkanvekili

GENEL GEREKÇE

Gelir Vergisi Kanununa tabi gelirleri elde edenler Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan tarife uyarınca vergilendirilmektedirler. Tarifede yer alan vergi dilimlerinin enflasyonun etkilerinden arındırılması amacıyla Kanunun mükerrer 123 üncü maddesi uyarınca her yıl yeniden değerlendirme oranında artırılması gerekmektedir.

Bununla birlikte yine aynı madde uyarınca Cumhurbaşkanı (2018 yılı öncesinde Bakanlar Kurulu), bu surette tespit edilen had ve tutarları yüzde 50'sine kadar artırmaya veya indirmeye yetkilidir. Önceki yıllarda bu yetkinin kullanılarak, vergi dilimlerinin ilgili yılların yeniden değerlendirme oranlarından daha düşük oranda artırılmış olmaları nedeniyle 2022 yılında uygulanmakta olan vergi dilimleri 2002 yılına göre çok düşük kalmışlardır.

Bu fark, özellikle düşük gelirli için önemli olan, birinci vergi dilimi için yüzde 62, ikinci vergi dilimi için yüzde 85 oranındadır. Yani 2022 yılı için 32.000 TL olan birinci vergi diliminin aslında 52.000 TL, 70.000 TL olan ikinci vergi diliminin aslında 130.000 TL olarak belirlenmiş olması gerekirdi.

Rejime kasteden anayasa değişikliğinin yürürlüğe girdiği 2018 yılından itibaren ekonomi biliminin aksine yürütme organının başı sıfatını da kullanan Adalet ve Kalkınma Partisi Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan tarafından savunulan "Faiz sebep, enflasyon sonuç" teziyle beceriksiz bir biçimde yönetilmiştir. Ülkemiz, Türk Lirası'nın aşırı değer kaybı, yüksek enflasyon ve yüksek işsizlikle karşı karşıya kalmış, özellikle dar gelirli yurttaşlarımız daha da yoksullaştırılmış, açlık sınırının altında ücretlere mahkum edilmiştir. Yanlış ekonomi yönetiminin faturası gelir vergisi dilimlerinde güncelleme yapılmamış olmasının da etkisiyle sabit gelirli vatandaşlarımıza çıkarılmıştır. Derin bir ekonomik darboğazla mücadele etmek zorunda kalan vatandaşlarımıza ek bir katkı sağlanması zorunludur.

Yanlış ekonomi politikaları nedeniyle asgari ücret ortalama ücret haline gelmiştir. Milyonlarca insan açlık sınırının altında ücret almakta, çalışanların da neredeyse tamamı yoksulluk sınırının altında kalmaktadır. Bir de bu ücretten vergi alınıyor olması, vatandaşların üzerine katlanması zor bir yük bindirmektedir.

Teklif ile ayrıca ücretlilere yapılan tüm ödemeler damga vergisine tabi olmaktan çıkarılmaktadır.

İçinde bulunduğumuz yüksek enflasyon dönemi nedeniyle yılbaşında belirlenmiş olan vergi dilimleri yıl içinde yetersiz kalmıştır. Bunun sonucunda mükellefler normal gelir vergisinin yanında bir de enflasyon vergisi ödemek zorunda kalmaktadırlar. Bu nedenle teklifimizde yer alan vergi dilimleri, enflasyonun etkisini de gidermek üzere ayrıca enflasyon oranında da artırılmıştır. Sonuç olarak teklifimizle Gelir Vergisi Tarifesinde yer alan vergi dilimlerinin yükseltilerek ücretle çalışan vatandaşlarımızın yüksek vergi ödemelerinin önüne geçilmesi amaçlanmaktadır.

MADDE GEREKÇELERİ

MADDE 1 – Madde ile vergi dilimleri revize edilerek, sabit gelirliler üzerindeki vergi yükü hafifletilmek istenmektedir.

MADDE 2 – Madde ile Damga Vergisi Kanununun Damga Vergisine Tâbi Kâğıtları gösteren (1) Sayılı Tablosunun "IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün I/b fıkrası metinden çıkarılarak "Maaş, ücret, gündelik, huzur hakkı, aidat, ihtisas zammı, ikramiye, yemek ve mesken bedeli, harcırah, tazminat ve benzeri her ne adla olursa olsun hizmet karşılığı alınan paralar (avans olarak ödenenler dahil) için verilen makbuzlar ile bu paraların nakden ödenmeyerek kişiler adına açılmış veya açılacak carî hesaplara nakledildiği veya emir ve havalelerine tediye olunduğu takdirde nakli veya tediye temin eden kâğıtlar" üzerinden halen binde 7,59 oranında alınmakta olan damga vergisinin artık bu kâğıtlardan alınmaması sağlanmaktadır. Madde ile ücretlilere yapılan tüm ödemeler damga vergisine tabi olmaktan çıkarılmaktadır.

MADDE 3- Yürürlük maddesidir.

MADDE 4- Yürütme maddesidir.

GELİR VERGİSİ KANUNU İLE DAMGA VERGİSİ KANUNUNDA DEĞİŞİKLİK YAPILMASINA İLİŞKİN KANUN TEKLİFİ

MADDE 1- 6/1/1961 tarih ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesi aşağı şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 103- Gelir vergisine tabi gelirler aşağıdaki tarifeye göre vergilendirilir.

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler Dışındakiler İçin)

80.000	TL'ye kadar					15%
200.000	TL'nin	80.000	TL'si için	12.000 ₺	fazlası	20%
300.000	TL'nin	200.000	TL'si için	36.000 ₺	fazlası	27%
1.350.000	TL'nin	300.000	TL'si için	63.000 ₺	fazlası	35%
1.350.000	TL'den fazlasının	1.350.000	TL'si için	430.500 ₺	fazlası	40%

Gelir Vergisi Tarifesi (Ücretliler İçin)

80.000	TL'nin					15%
200.000	TL'nin	80.000	TL'si için	12.000 ₺	fazlası	20%
460.000	TL'nin	200.000	TL'si için	36.000 ₺	fazlası	27%
1.350.000	TL'nin	460.000	TL'si için	106.200 ₺	fazlası	35%
1.350.000	TL'den fazlasının	1.350.000	TL'si için	417.700 ₺	fazlası	40%

MADDE 2- 1/7/1964 tarihli ve 488 sayılı Damga Vergisi Kanununun (1) Sayılı Tablosunun "IV. Makbuzlar ve diğer kâğıtlar" başlıklı bölümünün l/b fıkrası metinden çıkarılmıştır.

MADDE 3- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 4- Bu Kanun hükümlerini Cumhurbaşkanı yürütür.